

gen af den mistænkte datter. Byretten bestemte ved kendelse af 26. juli 1999, at den mistænkte skulle underrettes om videoafhøringen, og at han var berettiget til fra et tilstødende lokale sammen med forsvareren at overvære afhøringen af datteren via en tv-skærm. Anklagemyndigheden kærede byrettens kendelse. Ved Østre Landsrets kendelse af 20. september 1999 fandt landsretten, at den mistænkte ikke var berettiget til at overvære afhøringen af datteren fra et tilstødende lokale. Procesbevillingsnævnet meddelte den mistænkte tilladelse til at indbringe Østre Landsrets kendelse for Højesteret. Ved kendelse afsagt den 16. marts 2000 stadfæstede Højesteret byrettens kendelse.

Kendelserne medførte en ændring af den hidtidige praksis ved videoafhøring af børn, således at mistænkte/sigtede nu som udgangspunkt har adgang til sammen med sin forsvarer at overvære videoafhøringen af barnet fra et monitorrum.

3.1.5. I Rigsadvokatens Meddelelse nr. 4/2001 af 17. december 2001 om videoafhøring af børn i sædelighedssager anføres det i punkt 7.2, at den mistænkte/sigtede som følge af Højesterets kendelser skal have lejlighed til at være til stede under videoafhøringen af barnet. Dette gælder dog ikke i de tilfælde, hvor den mistænkte endnu ikke er identificeret. Det fremgår endvidere, at afhøringen kan gennemføres uden den mistænkte/sigtedes tilstedeværelse i de tilfælde, som kan sidestilles med de i retsplejelovens § 745, stk. 3, 4. pkt., nævnte forhold vedrørende forsvareren, det vil sige i tilfælde, hvor der er tale om forhør af et barn, som ikke kan opsættes, og hvor den mistænkte eller sigtede ikke har mulighed for at komme til stede, eller hvor det ikke er muligt for politiet at give den mistænkte/sigtede meddelelse om afhøringen.

Endelig anføres det, at det må være muligt at fravige udgangspunktet om den mistænkte/sigtedes tilstedeværelse i de tilfælde, der er nævnt i retsplejelovens § 745, stk. 4, det vil sige, når det efter en konkret vurdering i den foreliggende sag må lægges til grund, at hensynet til efterforskningen eller tredjemand undtagelsesvis gør det påkrævet, at reglerne i stk. 3 fraviges. Den i sagen beskikkede forsvarer eller af politiet tilkaldte advokat må i så fald underrettes herom.

Modsætter forsvareren sig herefter, at afhøringen gennemføres uden den mistænkte/sigtedes tilstedeværelse, kan der eventuelt være grundlag for at indbringe spørgsmålet for retten i medfør af retsplejelovens § 746.

3.1.6. Princippet om bevisumiddelbarhed indebærer, at bevisførelsen skal ske umiddelbart for den dømmende ret, og at den skal finde sted under domsforhandlingen.

Dette princip er fraveget i retsplejelovens § 877, stk. 2, idet det heraf fremgår, at en række dokumenter og aktstykker under domsforhandlingen kan benyttes som bevismidler og bliver da at oplæse. Det fremgår således af § 877, stk. 2, nr. 3, at tilførsler til retsbøger om vidner eller syns- og skønsmænds forklaringer kan benyttes som bevismidler under domsforhandlingen, hvis de pågældende eksempelvis er afhørt ved en anden ret end den, ved hvilken sagen behandles, eller de er afhørt, uden at tiltalte har været til stede på grund af udeblivelse.

§ 877, stk. 3, omfatter alle andre berettende dokumenter og aktstykker, herunder bl.a. politirapporter. Udgangspunktet efter bestemmelsen er, at sådanne berettende dokumenter og aktstykker ikke må finde anvendelse som bevismiddel. Retten kan dog undtagelsesvis give tilladelse hertil.

Videooptagelser af politiets afhøring af børn er ikke omfattet af ordlyden i § 877, stk. 3, men domstolene har i praksis henført sådanne optagelser under denne bestemmelse, hvilket bl.a. fremgår forudsætningsvist af Højesterets kendelser af 16. marts 2000.

Det vil bero på en konkret vurdering, om retten vil tillade dokumentation af en videoafhøring af børn under domsforhandlingen. Det må antages, at bl.a. barnets alder og mistænkte/sigtedes adgang til at overvære afhøringen i et tilstødende lokale vil indgå i denne vurdering.

3.2. Retstilstanden i andre lande

3.2.1. Hovedreglen i Norge er, at vidneafhøring af børn under 14 år foretages af en dommer uden for retsmøde. Afhøringen optages på video, og optagelsen afspilles under domsforhandlingen. Afhøringen af barnet skal som udgangspunkt foretages inden 2 uger efter politiets modtagelse af en anmeldelse om strafbart forhold.

Dommeren vil som udgangspunkt tilkalde en »særlig beskikket person« til at foretage afhøringen af barnet, men kan efter en konkret vurdering beslutte selv at foretage afhøringen.

Forsvareren skal som hovedregel varsles om afhøringen af barnet og have lejlighed til at være til stede ved afhøringen i et tilstødende lokale. Hvis efterforskningsmæssige eller andre tungtvejende hensyn taler imod forsvarerens tilstedeværelse, kan afhøringen foretages uden forsvarerens tilstedeværelse. Afhøringen af barnet vil dog i denne situation ikke kunne anvendes som bevis under domsforhandlingen, da sigtede ikke har haft lejlighed til at stille spørgsmål til barnet via forsvareren. Sigtede har derimod ikke krav på